

Skandinaviens Stjerne.

Organ for de Sidste Dages Hellige.

Sandheden, Kundskaben, Dyden og Troen ere forenede.

22. Aarg. Nr. 24.

Den 15. September 1873.

Pr.: 6 Sk. pr. Expl.

Præsident George A. Smith's

Foredrag om hans Reise til Palæstina, afholdt i Salt Lake City
den 22de Juni 1873.

(Fortsat).

Bor Tolk, Auschonny Makloos, fra Beirut, paasaa, at vi vare vel forsynede med Levnetsmidler. Vi havde en arabisk Kol og tyrliske Mulæseldivere. Blot en af dem lunde tale lidt Engelsk. Til enkelte Tider havde vi et saadant Folge, at det var næsten en Umulighed at sige, Hvormange der hørte til vort Kompagni. Dog vi havde ikke lige stor Eskorte altid. Eftersom vi droge frem gjennem Landet, hyrede vi os nogle Gange en Scheif til-ligenmed en eller to Ledsagere til at følge os. Naar vi gjorde Opbrud, toge vore Mulæseldivere Teltene ned og bandt dem tilsigemed vor Bagage op paa Dydrene. Ligeledes naar vi sloge Leir, da reiste de Teltene og gjorde Alting ifstand for os. Imedens begave vi os enten paa en Ridetur, tilbragte Tiden med at bese Landet, eller ogsaa ventede vi, alt efter

Behag. Naar vi saa kom tilbage, var i Almindelighed vore Teltet med Inventarium og Alt rede, saa vi kunde gaa ind, sidde ned ved vore Borde og foretage os, hvad vi syntes bedst.

Den anden Dags Middag gjorde vi Holdt ved den Bøl, hvor efter Sigende, David skulle have udsgåt de Stene, af hvilke han med den ene dræbte Kjæmpen Goliath. Slaget mellem Philisterne og Kong Saul skal ogsaa have staat paa Bredden af denne Strom. Stedet benævnes en Dal, men er simpelthen en Hulvei. Vi bemærkede en anselig Faare-hjord der af forskellige Kolerer. Drengene var saatte til at vogte dem, hvilket naturligvis bragte til vor Grindring Historien om David, der vogtede sin Faders Haar, dengang Profeten Samuel blev sendt til Isai for at salve en af hans Sonner til

Konge. Kong David, ville vi erindre, var den Yngste af Sonnerne; og han var lille af Størrelse i Forhold til sine Brødre. Denne Dreng var udsendt som Faarehryde. Da Samuel kom til Isaie Hus og fortalte ham, at en af hans Sonner var bestemt til Konge, og at han skulle salve ham, fremforte Isai en for en fine sex store Sonner. Samuel sagde hvergang: „Denne er det ikke.“ Da den sidste var afgjort, sagde Samuel: „Ere de unge Karle her alle sammen?“ Isai sagde: „Den Yngste er endnu til-overs, og se, han vogter Smaakøeg.“ Der blev sendt Bud efter ham, han salvedes til Konge, og det var ham, som dræbte Kæmpen Goliath. Jeg er til-boelig til at tro, at om jeg havde gjort Forespørgsel hos Munkene, kunde jeg måske faaet og bragt hjem Stenen, hvormed Goliath dræbtes, men jeg lod dette bero. Vort Spiselvarter var ikke langt fjernet fra Kirjath Yearim, hvor Pagtens Ark skal have staet i længere Tid, efter at den var salden i Philisternes Hænder.

Vi kom paany i Sadlen og satte assted over Kalkklipperne, i Retning af Jerusalem. Hele Landet er et umaadeligt Kalkstensbrud. Dersom her nogensinde gaves nogen Jord, maa den være bæst bort, thi ganste lidt er levnet. Ikke desmindre, det, som er tilbage, er tilsyne-ladende af en frugtbringende Bestaffenhed, hvor der gives Lejlighed til at vande. Som vi nærmede os og kom i Sigte af Jerusalem, bare Alles Ansigtet Præget af en stussende Folelse, eller ogsaa solte jeg mig stusset, hvisaarsag jeg syntes de andre vare ligesaa. Et af de to var Tilsællet. Dog det Hele fremstillede sig selv til os i et helt forskelligt Lys, fra hvad vi havde ventet. Jeg forstod nu, hvorfor Dr. Burns i sin „Beviser“ anbefaler Rejsende til at følge en anden Vej og

komme til Jerusalem og se Staden fra Østsiden. Dette kommer af at Udfigten fra Oliebjerget, paa Østsiden, er langt mere storartet end fra Vesten. Der figes, at de første Indtryk ere af væsentlig Be-tydning.

Russerne have oprettet nogle Kloster i og omkring Jerusalem. Latinerne have ogsaa nogle, og i de senere Aar ere mange gode Bygninger blevne opførte. Hr. Moses Montfiore har ladet bygge en hel Række Bygninger strax udenfor Muren. Den ørveredige Abraham Atchanasi, Over-Rabbi i Jerusalem, har ved Hjælp af Bidrag fra sine Venner over hele Verden ladet oprette et Slags Asylum med en talrig Mængde Bærelser til et Hjem for Enkel og forældreløse Børn. Vi vare i stand til ved første Diekast at udpege Omars Moske, som nu kneiser, hvor Salomons Tempel stod foerdum. Vi kunde ogsaa se den hellige Grabs Kirke, som staar paa det Sted, hvor Frelseren var korsfæstet. Vore Telte bleve opslaaede i Hinnoms Dal, nær Jaffa Porten, som er Porten, hvor Jerusalems største Forretning og Handel foregaar. Medens vore Bekvemmeligheder blevne arrangerede, begav vi os ind ad Porten, hvor vi bemærkede en stor Hob Betttere, af hvilke nogle vare Spedalske. Vi saa ogsaa en hel Del Kvinder, som vare klædte i Hvidt. Flere af disse vare leide Sørgere, der uafbrudt udstoede Klagestrig. Som vi fortsatte videre, fandt vi, ikke langt fra Porten, en gammel Mand, som næsten nogen laa i Gaden og janrede sig paa det Unkeligste. Han anraabte os om at give ham Noget. Efter at vi vare komne ind i Staden, aflagde vi en Bisit hos en Banker, der fortalte os, at den gamle Mand, som vi uden Tvivl havde set ligge i Gaden, var Gier af sex hundrede Olietræer, en Figen-træ og en Orangehave. Banløren havde

fjendt ham i længere Tid, og hvert Aar kom han til Jerusalem og laa paa Gaden næsten nogen, strigende og jamrende sig yndeligt ogt iggende af Pilgrimerne, medens han i Virkelighed var en af de mest velhavende Mænd i Landet.

Det er ikke saa ganske let at beskrive denne Stad, eller, saavidt jeg har erfaret, nogen af disse asiatiske Stæder. Gaderne, forsaavidt de kunne taale en saadan Venøvnelse, ere yderst smale, og mange af dem ere saa opfyldte med Kameler, Esler og Pakhyr, at man kan blot passere hverandre paa visse Steder. Husene ere meget raat opførte af et Slags Bygningsmateriale, benævnet Konkret, eller af Graasten og Kalk. De ere lave, smaa, og Taget, som er fladt, er i Almindelighed bebækket af et Cementlag. Der findes mange kæmpemæssige Strukturer i Jerusalem, som kaste ligesom et Lys paa det mindre Anselige, nemlig: Moscer og Kirker med deres Minarettter, Taarne og Rotunder. Den fornemste Gade i Staden er Kristne-Gaden, som er femten Fod bred. Den leder videre fra den Gade, man kommer ind i ved Jaffa Porten og har en Alle, som fører op til Indgangen af den hellige Grabs Kirke. I Fronten af denne Kirke er der en lille aaben Blads, opfyldt med Tiggere og Andre, der have forskjellige Artiller, saasom Perler, Fotografier, Invuler af forskjellige og — Relikvier af alle Slags, at sælge. Vi kunde næsten saa Alt, hvad vi her ønskede med Hensyn til Relikvier, og være forsikrede om, at de var ægte.

Præsident Carrington blev tilbage i Jerusalem, medens vi gjorde en Udsflugt til det Dode Hav. Han ønskede, at varetage nogle Forretninger, henhorende til Kontoret i Liverpool og var ingen fardeles Elster af Nyttelivet. Som I vide, har han ogsaa været meget angrebet af

Gigt, hvisaarsag han forblev i Hotellet, da vi forlod ham for at se det Dode Hav og Jordans Flod. Dette gav ham bedre Lejlighed til at bevæge sig i Staden og se sig om i og omkring denne, end vi havde. Han havde flere Dage til at gjøre sine Runder og bemærkede, at han aldrig kunde begribe, hvad som havde beveget David til at anlægge sin Hovedstad paa et saadant Sted. Over-Nabbien fortalte mig, at Jerusalem i gamle Dage havde været vel forsynet med Vand, men for nærværende gaves der intet rindende Vand der. Ezebias Brønd samt andre Brønde fyldes i Regntiden; men en Maaned senere end vi var der, vilde et Glas Vand koste 1 Skilling og maatte alligevel være haardt at opdrive. Om endog Vandledningerne fra Salomons Brønde var i Stand, vilde der alligevel ikke være Vand nok til at forsyne Staden. Dog i Israels Medgangsdage var der Vand i al Overslod, og Nabbien haabede, at de Dage fulde komme igjen.

Jeg besad et Introduktionsbrev fra Nabbien for den jodiske Menighed i San Francisco til Rabbi Asanasi, hvilket Mr. James Linforth havde forstillet mig. Asanasi er en ørværdig udseende Mand, hoi, sværlemmet og vel udstyret med Skjæg, i Lighed med Apostlerne, som de ere afbildede. Han syntes at være meget forniet over mit Besøg, modtog mig med al Forekommenhed, viste mig deres Synagoge samt den Bygning, de vare ifærd med at opføre og gjengjældte Besøget, ledsgaget af flere jodiske Eldster, i mit Telt, hvor vi havde en meget behagelig Sammenkomst. Men der gives ingen Vantro paa den hele Jords Overflade, som have mindre Tro til Frelserens Mission, end de have. Han sagde, at Jødernes Tilstand var betydelig forbedret i de senere Aar. Nu kunne de hjælpe, naar de blot have Penge;

og ere blot indstørrelede med Hensyn til deres Fornødenheder i Forhold til deres Midler. De besidde ogsaa Adkomstret fra den tyrkiske Regjering til den Grund, paa hvilken de opføre deres Asylum for Enker og forældreløse Børn. Nabbien fortalte mig, at ingen Jøde havde nogensinde været indenfor Indhugningen til Omars Mosse. Ikke desmindre, han troede den stod paa den samme Grund, som Salomons Tempel havde staet, men ikke i Centret af denne.

Jeg saa ikke Jerusalem i det samme Lys som Præsident Carrington, idet jeg betraktede Staden. Hovedstæderne i gamle Dage varer smaa og tæt befolkede, og det var temmelig vigtig for en Regent, idet han anlagde en Hovedstad, da at anlægge den saaledes, at den kunde være let at forsvare, og indtil Tiden, da de nuværende Baaben blev opfundne og kom i Brug, var Jerusalem en stærk Stad, som var let at forsvare. Stadens Beleiring og Indtagelse af Romerne bevisste, at den var en vanskelig Stilling at indtage, thi uagtet den var omringet af flere Mure, besættede med stærke Taarne og som naturlig Besæftning havde Bjer-gene samt Ravinerne omkring sig, vare alligevel hver Muur forsvaret ved Soldater. De, der have læst om Jerusalems Ødelæggelse, ville erindre, at der vare tre forskellige Ledere for Jøderne, og naar disse ikke stred mod Romerne, sloges de indbyrdes, og det er endog betvivlet indtil denne Dag, om Romerne kunde indtaget Staden, dersom enten Johannes eller Simon havde haft absolut Kom-mando i den og besiddet Folks Tilstid. Et gammelt Ordsprog siger, at hvem Guderne ville ødelægge, dem gjore de først splidagtige. Saaledes var det med disse Jøder. De havde afslivet Frelseren, de havde overtraadt Herrens Besalinger og neddraget over deres Hoved de Vor-

bandelser, som omtales i 5te Mojselbog, 27de Kap. og paa flere andre Steder, og som skulle blive dem tildel, dersom de ikke overholdt Herrens Besalinger. Dog uagtet deres stærke Stad og deres talrige Skarer kunde de ikke forsvare den, grundet paa, at de delte sig og blev indbyrdes uenige. Idet jeg omtaler Jeru-salems Ødelæggelse kommer jeg uvilkaarlig til at erindre Rom og Triumfbuen af Titus, som der er opreist til en Gr-indring om hans Seiere. Paa denne Triumfbue er der indpræget Billedet af den syvarmede Lysestage tilligemed en Forfjellighed af Billeder af andre værdifulde Gjenstande, som Titus bragte med sig fra Jerusalem.

Kong David havde selv erfaret Jeru-salems Styrke ved den Vanskellighed og Modstand, han mødte, da han tog Lan-det fra Jebusiterne, og det er mere end sandsynlig, at Herren besalede ham at anlægge Staden paa dette Sted.

Rabbi Alstanafi sagde, idet han kom til at tale om de ti Stammer, at han havde ingen Ide om, hvor de vare. Dog han troede, at de vare bevarede, at deres Efterkommere vilde vende tilbage, at Tiden vilde komme, da Herren efter vilde velsigne Israel, og da troede han, der vilde blive Vand i Øverslodighed i Jerusalem.

Vi læse hos Profeten Ezekiel 47de Kap., at levende Vand skulle komme ud af Jerusalem og rinde mod Østen, og at Profeten saa en Mand med en Maale-snor i sin Haand. Han maalte tusinde Alen og Vandet stod til Anllerne, derpaa tusinde Alen til, og det stod til Kærerne; det tredie tusinde Alen ble ev maalt, og Vandet naaede til Xænderne; det fjerde tusinde Alen magtes, og Vandet var saa høit, at man kunde ikke gaa igennem det. Manden beskriver Pro-feten dette, som noget, der skal finde Sted i Jerusalem.

Da jeg stod paa Oliebjerget, lunde jeg erindre Skrifstledet, som vedrører det, og som staar hos Profeten Zacharias sidste Kap., hvor der sigeres, idet Kristi Tilmommelse beskrives, at hans Fodder skulle staa paa Oliebjerget, som er lige for Jerusalemi mod Østen; og Bjerget skal revne midt ad fra Østen og til Vensten, at der skal blive en saare stor Dal, og Halvdelen af Bjerget skal vige mod Norden, og den anden Halvdel mod Sonden. Landet skal blive forandret til en Slette fra Gelea til Niunmon, Syd for Jerusalem, og det skal oploftes, og Folk skal bo paa det. Den samme Profet siger os, at levende Vandene skulle komme ud af Jerusalem, af hvilke Halvdelen skulle gaa til Havet mod Østen, og den anden Halvdel til det yderste Hav, og at de skulle være baade Sommer og Vinter.

Klosteret Mar Saba er beliggende ved Udløbet af Kedrons Bæk, som var aldeles tor og uden den mindste Draabe Vand, dengang vi vare der. Jeg antager, at der til disse Tider paa Aaret findes Vand i Afløbene, dog hvis det ikke er nu, saa er jeg ensfoldig nok til at tro, at Tiden vil komme, da levende Vandstromme skulle rinde ud af Jerusalem baade Sommer og Vinter, thi Profetien siger det, og den tror jeg vil bogstavelig opfyldes. Jeg var enig med Rabbi Astanasi i at tro, at Herren vilde gjengive Landet til Israel, at Jerusalem igjen vilde blive forsynet med Vand i Overslod og blive en herlig og lykkelig Stad. Jeg saa mange Kristne der af forskellige Benævnelser, men de havde ingen saadan Tro. En Mand besøgte os i vort Telt og forsikrede os om, at Daab ved Begravelse var aldeles umulig, thi der havde aldrig været Vand nok i Landet til at udføre Daabsordinancen paa denne Maade. Han havde

troet paa Begravelsesdaaben, sagde han, men siden han havde gjennemreist Landet og seet saa lidt Vand, var han kommen til den Overbevisning, at Alle vilde have til at gaa til Jordans Flod, dersom de skulle dobes efter et saadant Monstret. Saaledes er Folgets Mening.

Landet er tort og goldt. Regnen har, uagtet den kommer lejlighedsvis, opkort at komme for mange Generationer.

Paa vor Udsigt til det Dode Hav besøgte vi flere Steder af Interesse. Et var Nakels Grav, et andet Salomons Brønde, som ere tre umaadelige Vandbeholderne, opførte til at optage Vandet om Faraaret og opbevare det som et Reservesorraad. Den gamle Vandledning er endnu i god Stand næsten til Bethlehem. Vi besøgte ogsaa Bethlehem og bleve viste de Huler, som benævnes „Staldene“, af hvilke den ene var Frelserens Fodedsted. Vi saa ogsaa flere Kirker der samt nogle Kunstmalerier. Der gaves flere Variationer blandt Folket paa dette Sted. Nogle vare Tiggere, og andre Relikvihandlere. Landet er ikke indhegnet. Paa enkelte Steder ere der smaa Flekker, som opdyrkes af Beduinere, der ploie deres Jorder ved et Slags Træplov, forspændt med en Ko, Kalv eller andet Smaafæ. De avle noget Byg. Vi kjøbte hele Tiden af denne Slags Korn til Føde for vores Dyr.

Paa et Sted, som vi antogte at være den i Skriften omtalte Orken, eller ialtfald Udkanten af den Orken, som ligger næst til det Dode Hav, og hvori Johannes den Dober begyndte at predike, er der opført et overmaade stort Kloster. Det grundedes af en Mand ved Navn Saba. „Mar“ betyder i det syriske Sprog Hellig, og naar vi saaledes tale om Mar Saba, mene vi den hellige Saba. Dette er Klosterets Navn. Denne Mand levede til han blev omkring 94

Aar gammel. Han skjulte sig for en temmelig lang Tid i Huler for at undgaa sine Fjender; dog hans Magt tiltog ved Antallet af hans Venner; thi han samlede omkring sig flere tusind Munke, hvilke opførte dette kæmpemæssige Kloster, som var stærkt befæstet for de Dage. De tillade ingen Kvinde at komme over deres Tærskel, eiheller kan nogen Person komme ind der, medmindre han besidder Adgangskort fra den græste Patriark i Jerusalem. Vi havde Tilladelser til at komme ind i Klosteret, men Søstrene Snow og Little maatte naturligvis blive tilbage i Leiren. Det vilde maatte være anset som en Forærermelse, dersom Søstrene havde vist sig i Mørheden af Porten. Efter at vort Adgangskort var afleveret, blev vi indladte og førte gjennem Bygningen.

Der var 65 Munke i dette Kloster, af hvilke nogle havde været der i 37 Aar. En Mand maa være ualmindelig hellig for at blive optagen der. Jeg bestragede dem og undrede mig over, hvad kunde have bevæget dem til at hengive sig til et saadant Liv. De viste os et Børrelse, som var opfyldt med Hovedstaller, i alt 1500, som de sagde varer af deres Brodre, der til forskellige Tider var blevne dræbte af Saracenerne. De havde gjort sig megen Umage med at bevare Skallerne tilsigemed Navneregister over dem. Der er et Springvand i Klosteret, som har en ganst mirakuløs Historie at opvise. Et Palmetræ gror ogsaa der, hvilket de sige, Mar Saba har plantet. De synes at have en vis Tilbørlighed for Forretninger og fremhøde Stokke til salg, der var lavede af Pil, som de saa Araberne til at bringe sig fra Jordans Flod. Ingen have lov til at gaa ud, hvilkaars sag Alt maa bringes til dem. De havde flere Slags Modeartiller af deres eget Fabrikata til-salgs. Jeg højede et lille Baand, lavet

af Muslingstaller, som de paastode vare fra det Døde Hav. Paa denne Maade tiltusse de sig nogle Franks fra næsten ethvert Reiseselskab, som kommer til deres Opholdssted.

Der var et andet Selskab af Amerikanere lige i Mørheden, som ogsaa ønskede at bese Klosteret, men de havde intet Adgangskort. De sendte os Bud og bad os at tøve lidt, da de godt kunde faa Admision tilsigemed os paa vort Kort. Vi havde tidligere modt disse Reisende, og hjændte dem for at være hyggelige og forekommende Personer. Vi ventede om-trent en Time for at opfylde deres Begjær, og de blev indladte tilsigemed os, i modsat Fald havde de, dersom de ønskede at se denne Bolig, været forbundne til at vende tilbage til Jerusalem for at erholde Adgangskort. Da Selskabet, som bestod af fire Herrer og to Damer, hørte at vi skulle reise til det Døde Hav, toge de med os og gjorde os derved Touren saamgeet sikrere og fornoieligere. Dagen efter vort Besøg i Klosteret, toge vi ned til det Døde Hav.

Jeg har seet en god Del daarlige og ujernne Veie i Utahs Bjergegne; men af alle de daarlige Veie jeg nogensinde saa, tror jeg, at Palæstinas ere med de værste. Da jeg er noget vægtig af mig, var det temmelig vanskelig at komme af og paa Hesteryggen; dog paa Steder, hvor Veien var altfor ujern steg jeg af og ledte Øyret. Ikke desmindre, snart fandt jeg ud, at den kunde taale de mindre gunstige Omstændigheder bedre end mig, og saa besteg jeg den igjen. Jeg tror, at de Helliges Bonner maa have holdt Hesten oppe, thi ellers synes jeg den maatte have styrtet. Jeg red dette Øyr i 400 Mil, af hvilke de 300 varer paa Veie, som ikke forhente dette Navn, og alligevel hverken gled den eller snubbede med mig.

Nogle af Selkabet tog et Bad i det Døde Hav, men jeg ikke. Enkelte gjorde Forespørgsel angaaende Loths Hustru — Saltstøtten. Jeg antager hun stod paa den anden Side af Søen, thi vi saa hende ikke. Det Døde Hav er en mærkværdig Bandsamling. Ifolge den videnskabelige Undersøgelse, som omhandles i Lieutenant Lynchs og Andres Værker, ligger dette Hav 1350 Fod lavere end Overfladen af Middelhavet. Det er uidentvist en af de laveste Søer i hele Verden. Det er omkring 40 eng. Mil langt og mellem 8 a 10 Mil bredt. Havet indtager Landet, hvorpaa Byerne Sodoma, Gomorrah, Admah og Bebaim var beliggende, hvilke Stæder, Herren, grundet paa deres Indbyggernes Ugudelighed lod ødelægge ved at lade regne Sild og Svovl over dem. Efter al Sandhedselig bleve de begravne ved et vulkanisk Udbrud, og tilsigemed Jordans Dal nedfunkne paa samme Tid. Det er troligt, at Floden Jordan havde sit Los gennem disse Byer, og at det er den som danner det Døde Hav, der i Lighed med vor Saltss ikke har noget Udlob.

Der er en underlig Lighed mellem dette Land og vort, blot med den Undtagelse at vort er af en mere fortrinlig Egenstab. Vor Saltss staar i temmelig nær Lighed til det Døde Hav; vor Utahss er ikke ulig det Galileiske Hav; og flere af Elvene og Bakkene, som have deres Udlob i Utahsøen ere meget lige Bifloderne til Jordans Flod.

Det synes neppe troligt til mig, men alle „Bevisere“ paastaa, at det Galileiske Hav skal ligge 650 Fod under Middelhavets Overflade. Landet hjemføres ofte af Jordstøt, af hvilket Virkningerne ere islyne den Dag idag for hver, som be-

søger dette Sted. Jeg har undret mig over, paa hvilken Maade, Herren igjen vil gjenoprette dette Land. Jeg har tenkt, at han maatte anvende et Slags Kraft for at hæve Vandet i det Døde Hav over Middelhavets Overflade, paa det at Søen kunde have et Udlob og dermed blive lægt. Profetien siger, at Vandene som skulle rinde ud af Jerusalem, skulle strømme ned til det østlige Hav, hvis Vand skulle læges, og blive et Opholdssted for i Mængde af Fisk, men for Tiden kan intet levende Øsen op holde sig i det Døde Hav. Ikke desmindre, hvis disse Profetier, blive opfyldte, hvorom jeg ikke nærer den ringeste Tvivl, da ville Vandene blive lægte, og jeg troer, at Herren vil bruge naturlige Midler for at sætte dette i Udførelse.

Vi vendte tilbage om Jordan, der, uagtet den er en temmelig smuk Flod, dog ikke er saa stor, som vor Jordan her. Araberne være meget bange for, da vi vadede ud i den, at vi skulle komme paa de dybe Steder. Det var sikert at gaa til visse Stromninger, men udenfor disse var det farligt at komme. De fortalte os, at nogle overmodige Personer havde gaaet saa langt ud, at de ikke funde komme tillands igjen. Et Par vare forulykede, og det var med megen Vanskelighed, at de andre blev reddede. Nogle Pilebusse tilsigemed andre Træer vore ved Flodens Bredde.

Det antages, at vi havde været paa de Steder, hvor Frelseren blev dobt, og hvor Elias slog Vandet med sin Kappe, da han og Elisa gif over Floden torsdøet. Elias for til Himmelset i en Oldvogn, og Elisa vendte tilbage over Jordan paa samme Maade som han var kommen. Vi saa ogsaa Stedet, hvor det antages, at Israels Born, under Josva, gif over paa det Torre. Der er god Grund til at tro, at de gif over i Høsttiden, da Vandet efter

Sigende skal være høiest. Vi havde om-trent et 7 a 8 Miles Ridt over Sletten, som kan vandes ved Øversvømmelse. Jeg blev øste spurgt, om vi havde til Hensigt at nedscætte os i Palæstina. Jeg svarede nei hertil; men jeg kunde ved hjælp af et tusind „Mormoner“ ved Jordan inddæmme saa meget Vand, at de derved kunde vande flere tusinde Tønder Land. Dog for det Nærvarende er der ganske lidt Indbydende ved Landet, som udenfor al Twivl nok vilde være produktivt, dersom det blev vandet. Dalene nær Jordans Udspring vilde være de mest hensigtsmæssige for Kultivation, og Klimatet er der mere behageligt.

Jeriko, eller rettere, den gamle Beliggenhed af denne Stad, har mange Dæmninger. De have været Gjenstand for Udgraving, men det blev os sagt, at intet Værdifuldt er endnu blevet fundet. Vi leirede os den Nat ved Aines-Sultain, som i Almindelighed benævnes Elisas Kilde. Traditionen siger nemlig, at han, efterat have seet Elias's Himmelfart, paa sin Tilbagekomst lægede Vandet i denne Kilde, som tidligere var salt. Efter en hel Dags Ridt i Hede og Stov, sandt vi Vandet i Elisas Kilde meget godt og velmagende.

Den samme Nat kom et Selstab Be-duinere til vor Leir og dansede først for os; derpaa holdt de en Skinfægtning. Der stal en Mand af temmelig stærke Nerver til at sidde og se paa en saadan Kamp og ikke være bange for, at de Kæmpende skulle slynge ham deres krogede Scimetare i Livet. Enhver af os gav dem om-trent 2 Francs pro persona, hvilket syntes at tilfredsstille dem. En Biller i Salt Lake Citys Theater vilde koste mere end dette, saa i det Hele taget, deres Forestilling var ikke saa overmaade belostelig. De forlod os i et ypperligt Humor. Jeg kunde ikke forstaa deres Sange, men

vor Folk oversatte en Del af en, som lod: „Maa Damernes Vine være Maanen lig.“

Fra dette Sted til Jerusalem er Veien meget ujevn. For nogle Aar siden reiste en russisk Dame, en meget from Kvinde, til Jordan paa en Pilegrims-vandring. Medens hun red over en af disse meget daarlige Veie, var hun uheldig nok til at falde af Hesten, blev der ved haardt kæstet og fik sin Arm bræklet. Hun anvendte en Sum Penge for at fåa en Del af Veien forbedret, som ogsaa nu er langt mere fremkommelig, end den var for den Tid.

Vi passerede andre gamle Steder, hvor Bibelen omtaler, der skal have været store Byer, hvilket er udenfor al Twivl; men vi maa erindre, at dette var i de Dage, da Israels betalte deres Tiende og gjorde Øfringer, hvisaarsag Herren velsignede Landet. Ved Middagstid toge vi trætte og udmattede ind paa et Sted, kaldet Kristi Hotel. Om Estermiddagen droge vi forbi Bethania, hvor Kristus opreste Lazarus; hvis Gravsted blev os vist tillsigemed Huset, hvor Maria og Martha havde boet. Om Aftenen leirede vi os igjen ved Jaffa Porten, hvor vi sandt vores Lælte opslaaede og Allting meget hyggeligt. Vi pleiede at synde om de blomstrende Bredder af Jordan, men en hel Del af Romancen forsvinder ved at gaa og se dem. Dog alligevel, hvis Vandring, Flid og Herrens Belsignelse blev Landet tildel, nærer jeg ingen Twivl om, at det vilde være ligesaa smukt som noget andet Sted paa Jorden.

Jeg aflagde to observerende Besøg i den hellige Gravs Kirke og et i Omars Mosse med den tilhørende Grund. Jeg saa mange interessante Steder i Jerusalem; men ved at give en saadan kortfattet Beretning om vor Reise, er det mig umuligt at tilkendegive de Følelser,

som besjælede mig ved Alt, hvad jeg saa og hørte. Jeg var forvisset om, at jeg befandt mig paa den samme Jord, hvor Frelseren, Apostlerne, Profeterne, Kongerne og Israels store Mænd havde vandret; og endskjont jeg ikke nærede megen Tiltro til de identiske Steder, som blevé paaviste af Munkene, saa var jeg alligevel overbevist om, at jeg befandt mig i de Egne, hvor de store Tildragelser, beskrevne i Bibelen, fandt Sted. Ganste lidt er nu tilsyné, som kan hensættes til den Periode, da Landet var beboet af Krusaderne og Rømerne. Vi saa Moria Bjerg, paa hvilket Omars Mosse er beliggende. De Lærde havde ladet foranstalte Udgravninger i Jerusalem for at undersøge og bestemme Stadens sande Beliggenhed; men strax opstod det Nore, Klosterene vilde lide Tab ved, at viise Steder vilde blive beviste ikke at være, hvor de foregaves at være. Det blev mig fortalt af nogle Herrer, at den tyrkiske Regjering lod sig bevæge til at stoppe Undersogelserne og tilslukke Hullerne. Vi havde ikke Tilladelse til at gaa ind i dem.

Gud har bevaret mig. Vort Sel-skab af otte Medlemmer reiste gjennem det hele Land uden mindste Uheld. Vi havnede aldrig det Mindste, som forvoldte os nogen Banskelighed. Vi led ingen Skade og havde ingen Sygdom uden maaske en Gang imellem en lille Forhøjelse eller et lille Ansal af Gigt, som kunde være en Dag eller to. Vor Fatteevne og vor Forstand var klar, og jeg tror, vi saa mere paa otte Maaneder, end almindelige Reisende se paa to Var.

Vi besøgte mange Stæder i Frankrig, Holland og Belgien og reiste tre Gange over Italien. Vi vare i Egypten, Palæstina, Syrien, Tyrkiet, Grækenland, paa de Ioniske Øer, i Baiern, Østerrig, Preussen og andre Dele af Tyskland.

Vi tilbragte 11 Dage med at besee Mysterierne i Rom. Jeg leiede 4 Italiener til at bære mig til Besuvs Krater. Jeg tror, de forhente deres Lon, og jeg var i alle Henseender meget vel tilfreds med dem. Jeg havde dannet mig selv en Slags Ide angaaende, hvorlides Krateret saa ud, men jeg er nu forvisset om, at jeg uden at se det ikke kunde have nogen rigtig Mening med Hensyn til dets Udseende.

Tiden er forløben. Jeg er Herren talnemmelig for det Privilegium at se Eder. Da vi stode paa Oliebjerget med vore Assyn vendte mod Jerusalem, oploste vi vore Hjerter i Bon til Herren, bad ham tage Eder under sin Beskyttelse og hæmme Eders Fjender i deres onde Forsætter. Vi folte i vore Hjerter, at Zion fred fremad og opad, at Intet kunde forhindre hendes Fremgang, at Dagen ikke var fjern, da Israel skulle indsamlés, og disse Lande opfyldes med Folk, som vilde holde Guds Besalinger, at Overslod og Evighedens Belsignelse vilde blive udøste over dette øde Land, og at alle Profetier, der handle om Israels Hus's Gjenoprettelse vilde blive opfyldte. Herren har besalet denne Gjerning ved at aabenbare det evige Evangelium til de Sidste-Dages Hellige, og maa alle være trofaste og udføre vor Pligt er min Bon i Jesu Navn, Amen.

Skandinaviens Stjerne.

Den 15. September.

Emigranternes Afreise den 29de August.

Atter har et Selskab af vore Søskende forladt disse Lande for at drage til deres Hjem i det fjerne Vesten. Veiret var ved Afreisen behageligt, og Indstibningen sandt Sted for de Flestes Vedkommende Aftenen for de stulde afgaa. Ikke saa saa Skuelystne havde samlet sig paa Gammelholm for at overvære Afgangsen, og Enkelte syntes at føle stor Medynk med „Mormonerne“, som vare enfoldige nok til at reise op til Zion for at blive Slaver. Man kunde ogsaa høre flere haanlige Bemærkninger, men forreste var Alt Ro og Orden. De Hellige vare glade og istemte en Sang, da Skibet saa smaat begyndte at bevæge sig. De talte i det Hele 221 Sjæle og afgik Kl. 12 Middag med Dampskibet „Pacific“. De reise via Hull, Liverpool og New York til Utah.

Ifolge Skrivelse ankom de til Hull Mandag den 1ste Septbr. Det glæder os at se, at Zion, istedetfor at gaa sin „Oplossning“ imøde, som Verden spaar, stadiggaard fremad. Hendes Beboere forøges ved at de Oprigtige udsamles fra Babylon, og Herrens Velsignelser blive udøste over hans Børn, som bo i Ephraims Dale.

Vore Medmennesker have Bidnesbyrdet og høre Advarslen, men desværre! de ere lig Slægten i Noah Dage og agte ikke paa Herrens Bud gjennem hans Ejendom, som han i sin Raade har udsendt iblandt dem. Den hellige Skrift bærer talrige Bidnesbyrd om vort Indsamlingssted Zion, og om de Folk, som skulle bebo dette Sted; men Menneskene ere altsor fortynede, deres Begreber angaaende Herrens Hensigter med hans Skabninger altsor indstrænkede, og deres Forstand for meget indhyllet i Traditioner og Fordomme til at de kunne begribe Frelsningsplanen, som Gud atter har aabenbaret til Forden. De besidde den hellige Bibel i deres Midte, men at, hvor Haarere der ikke, som granske i denne dyrebare Bog! Mange, som undersøge dens Lærdomme, og som fortolke disse for deres Medmennesker, tro, at de med deres menneskelige Forstand, uden nogen Inspiration fra det Hoie, kunne være i stand til at fatte og forstaa de Ord, der vare nedstrevne af Guds udvalgte Mænd, Profeter og Aposoler. Men hvor vildfarende ere ikke Saadanne. Kan noget Menneske — lad det være i Besiddelse af al verdslig Bisdom, forstaa ved sin egen Evne eller Kraft Herrens Veie eller Hensigter? Nei, Ingen ved, hvad Gud er eller hender hans Veie, medmindre hans Aand aabenbarer det til ham; og uden Attraa til at tjene Herren, uden Tro, Kjærlighed, Ædmyghed og Oprigtighed kan Ingen være i Besiddelse af en Hylde af Herrens Aand, som vil lede ind i al Sandhed Enhver, der besidder disse Egenskaber.

Naar man læser den hellige Skrift, maa man være paavirket af Guds Aand til

at forstaa dens Lærdomme. Menneskene — ialsfald de, som ikke ere Atheister, Fri-tænkere, Spiritualister eller noget lignende, tro, at Bibelen er en af Gud indbløst Lærdomsbog, som er nyttig til Belærelse, Overbevisning og Optugtelse, og er en Rettesnor for dem; men naar de besidde denne Tro, hvorledes kunne de saa mene at ville begribe dens Lærdomme uden den Hellig-Aands Bistand? Dersom, f. Ex., en Mand læser en Bog, som omfatter store og vanskelige Lærdomme, hvorledes kan han saa forstaa disse, hvis han ikke tidligere har uddannet sig i eller besidder et vist Begreb om dem?

Saadanne Lærdomme kan han tilegne sig i dette Liv, fordi de ere af Mennesker; men hvem skal bibringe ham Kundstab om Gud og hans Veie? Den kan han kun erholde enten ved en vis hellig Indflydelse, som bencevnes Guds Aand, eller ved at blive belært af Mænd, der ere inspirerede af Herren og besidde en Fylde af hans Aand til at satte hans Billie og Hensigter. Bibelens Ord ere strevne ved Guds Aands Inspiration, hvisaarsag den samme Aand maa fortolke dem for os. Gjøre vi Forsøg paa at fortolke dem uden dens Bistand, da vil Tiden sikkertlig engang komme, da vi ville se, at vi ere bedragne. „Det naturlige Menneske kan ikke satte de Ting, som høre Guds Aand til; thi de ere ham en Daarlighed og bedømmies aandelig.“

Menneskene gaa for største Delen ud fra det Standpunkt at ville tro paa Gud-dommen uden at ydmyge sig og at ville begribe Guds Hensigter og Handlemaade uden Inspiration fra den sande Kilde; men dette er en Bildfarelse og en Fremgangsmaade, der er Aarsag til, at de ikke tro paa Zion som et Indsamlingssted, og at de ikke tro paa Herrens Abenbaring eller paa hans Forjættelser til hans Born i de sidste Dage. Det Hele kan paa det Tydeligste stadsættes af Bibelen, men uden Ydmyghed og Oprigtighed for Herren og uden hans Aands hellige Indflydelse, kan Ingen forstaa de Ord, der ere nedstrevne af hans inspirerede Mænd.

I følge Skrivelse fra Bislop Knud Peterson, tidligere Præsident for den standinaviske Mission, ankom han lykkelig og vel til sit Hjem den 28de Juli, hvor han ned en hjertelig Modtagelse af Familie og Venner.

Eldste J. C. A. Weibye, Præsident for Christiania Konference, og Eldste A. Søderborg, Omreisende i Stockholm Konference ere nu paa Reisen til deres Hjem i Zion. Disse to Brødre have som Evangeliets Forkydere virket for en Tid af omtrent 2 Aar i disse Lande. De have været ivrige i at udbrede Sandheden, og vores Bonner og bedste Ønsker følge dem.

I følge Bestemmelse ville Konferencemoderne i den standinaviske Mission blive aasholdte i følgende Orden:

I Christiania den 4te og 5te Oktober; i Stockholm den 11te og 12te; i Göteborg den 18de og 19de; i Aalborg den 25de og 26de; i Aarhus den 1ste og

Den November; i Malmö den 8de og 9de; og i København den 15de og 16de November.

Blandinge.

Breve ere ankomne fra Brødrene Weibye og Sønderborg, som melde, at vore Søndende afreiste med Dampskibet „Wyoming“ fra Liverpool den 3de Septbr. Kl. 3 Estdm. Grundet paa, at Noget gik isonder i Maskineriet, maatte Skibet stoppe to Timer efter dets Afgang og laa stille i 36 Timer for at udbedre Sladen. Forresten var Alt vel med Emigranterne. De havde havt smukt Veir over Nordsoen.

Koleraen vedbarer at rase i Helsingborg og Höganäs. Stadig nye Angreb og Dødsfald.

En forsærdelig Ulykke har ifolge de italieniske Blade nylig tildraget sig i Busti Acfigio i Provinsen Milano. I Gaden Sante-Croce i denne By laa der et gammelt, strobeligt Hus, som var saa faldefærdigt, at man kunde vente, at det hvert Dieblis vilde styrtte sammen. Den tidligere Leier af dette Hus, en Mdm. Bianchi, som havde holdt Skole deri, havde ogsaa af Trægt hører forladt Huset og negtet at betale Leien. Husets Gierinde og den velærdige Biotti, Sognepræst i Byen, som havde Tilsynet med Huset, havde dog ikke villet gjøre Noget ved det; men da de saa, at det ikke lykkedes dem at drive Noget ud af Mdm. Bianchi, oprettede de selv i Huset en religios Skole for unge Piger. Den 17de August vare omrent 100 unge Piger samlede i Huset. Bludselig gav Bjælkerne i Loftet, ester, og dette styrtede ned over de stakkels Piger, der vare i en Alder af 15—18 Aar, og begravede dem under sig. Man trak strax seg Lig frem og bragte over en Snes af de Ulykkelige, haardt saarede, til Hospitalet. Den velærværdige Hr. Pastor sandt det mest passende at tage Flugten; men der er udstedt Arrestordre imod ham.

„Skandinaviens Stjerne“ udkommer den 1ste og 15de i hver Maaned og faaes paa Kontoret i Lorenzensgade Nr. 14, 1ste Sal til venstre og paa alle Kongelige Postkontorer.

Inndhold.

	Side.
Foredrag af Præsident G. A. Smith	369.
Redaktionens Bemærkninger	378.
Blandinge	380.

København.

Udgivet og forlagt af C. G. Larsen.

Trykt hos F. E. Bording.